

ELECTARIUM QUID SIT,

ET QVO SANE PACTO PARANDVM,

LEGENDARVM STIRPIVM TEMPVS, RADICVM, FLORVM,

ET ALIORVM OMNIVM REPONENDORVM

Ordo.

Electarium; non secus atq; Antidotum, dicitur compositio, electa aliquot simplicia continens id quod omnibus compositis est commune: ea .n. summo studio, simplicibus non adulteratis succis, lacrymis, radicibus, seminibusq; quibus congestis & operose tritis, preparari consuevere non exoletis, non senio squallidis, aut immaturis, sed praestantissimis quibusq; confici debent: radices .n. quae vsui accommodantur, extento cortice sint oportet, non rugoso, neque ieiuno: hoc enim bonae radices est argumentum. si praeter haec opportuno tempore effossae, è climate sibi proprio, idoneo loco seccatae, ac repositae. Si quidem tunc eximendae sunt, quum herbae suis folijs exuuntur ex Diosco. quumq; Autumno praesertim folia decidant, stipites tabescant, eo tunc frequentius eruiuntur. at quum varijs anni temporibus, foliorum defluuium perpetiantur, vario itidem tempore euellendas esse, maxima animaduersione obseruandum: serena praesertim caeli constitutione non squaloribus, imbribusue infesta, ne extranea humiditate persusa, aut imbuta corrumpanitur, vel exsucca & humido nativo carentes exarescant. Integre itaque, ac abunde nutrita, atque, vt ex Galeno elicitur, 1. de antidotis cap. 12. quae conuenientem sibi magnitudinem non excefferint eligendae: aliter enim nimia succi copia turgent, peioresque ijs sunt, quae bene quidem enutritae, minorem sint natae corpulentiam: quanquam autem superiori statuto refragari videantur nonnulli, quod incunte Vere, ante foliorum incrementum, vberior succi copia, illis longè maiores suppeditet facultates, quam Autumnalibus, quae iam flores, fructus, ac semina emisserint, humore prope omni ab illis exhausto: res haec, etsi à ratione abhorreere non videatur, vernales tamen radices, humore quantum vis copiosiore, minus tamen quam par sit elaborato, diutius resistere corruptioni non possunt: praeterca ex Vitrinio 2. architect. cap. 9. materies cedenda est à primo Autumno, qui Vere praegnantis, omnes suae proprietatis virtutes efferunt in frondes, anniuersariosque fructus, &c. Autumnali verò tempore, maturitate fructuum flaccescente fronde, ex terra recipientes in se radices arborum, in se succum, recuperantur, & restituntur in antiquam soliditatem. at radicum lactuosarum succatio, Aestate semper ferè agitur, partim incunte, partim etiam prouecta: propterea scribebat Theophrastus 9. de hist. plantarum cap. 8. radicidum quanquam fieri per messem tritici, aliqua ex parte non negent, tamen largè Autumno post arcturum satitari affirmant, scilicet postquam folia defluerint, & quorum fructus utilis sit, priusquam fructum amiserint. primum itaque ubi à terra eruta fuerint, vel squamis conslent, vel carne, vel cortice vestiantur, vel nudae adhaereant, aqua fontana ab omni limo, ac sordicie, diligenter eluendae, radiculis, omniq; appendice expurgandae, ligno meditullio, si eius generis, in lungum dissectis exempto. Nempe & plures videntur radices, neruea matrice carentes: eo igitur die, soli expositae, quae videlicet crassae, ac densae sunt, vt vitis alba, gentiana, rhapontici, mandragora, & similia: at nubo caeli statu, Hyeme, loco veneto perslabili, aut moderato hypocausto, in frustra lino traiecta, non tamen contigua, suspendenda sunt, siue tegetibus expansa, quotidie frequenter versanda, aliter in umbra seccata, situm contraherent, & facile corrumpentur, nocte etiam sublimi atque aperta sede, procul ab humiditate collocentur, quoad perfectè seccatae, eminenti loco, non vliginoso, non puluerulento reponantur, ne in id radij solares penetrent animaduvertentes: Si verò tenues sunt radices, ac rarae texturae, quales sunt quinque aperiennes, & illis consimiles, in umbra seccandae sunt, & qua ventus efflet Orientalis, ne earum vis omnis ex sole dissipetur: quod si ad celerem istarum exsiccationem cogeris, terrea patella leniter ignita, extensas saepe reuolue; refrigerata: semotis radicibus, rursus calefiat, priorem modum tandiu prosequere, non festinanter, sed placide, ac prolixè, quoad perfectè seccatae videantur; ne tamen vrantur cauet: quot verò annis diligenter seruat & perdurare possint, in quibus oportuit, suis capitibus insitum est: aliae enim quolibet anno immouandae sunt. Ceterum nosce operapretium est, non modo in his, verum quoque in ceteris plantarum partibus, truncis, stipitibus, ramis, surculis, folijs, fructibus, pediculis, umbellis, acinis, seminibus, floribus, lanugine, mosco, ligno, cortice, neruo, membrana, vena, matrice, seu medulla, humoribus, succis, gummi, & alijs plerisque, tam in arboribus egregiae magnitudinis trunco, quam in fruticibus, stabili quidem, at multiplici caudice, vt rosis, myrtisq; quae quidem in aequam proceritatem non assurgunt, atque in suffruticibus, vt rusco, manente trunco, at herbaceo, ceu in herbis ab radice foliatis, sine caudice, vel illum singulis annis commutantibus, siue caulibus simplicibus, lignosis, nonnunquam adnascentibus ramulis, siue ex ramis, nodisue, & caulibus multifariam sparsis, è quibus surculi, velut annotinum germen produciuntur; omnibus denique vel animalibus, vel eorum particulis, non secus ac in fossijs, atque reliquis, denique omnibus ad Medicos vsus necessarijs, congruum caeli statum, & locorum, in quibus

Radicum
optimarū
indicia.

Radices
quo statu
euellēde.

Succatio
quādo op
portuna.

Radicum
asseruādā
rū norma.

Ex Gal. 5.
de cōp. m.
per gen.
cap. 2.

Arbores
quae.
Frutices.
Suffruti-
ces.
Herb.
Caulis.
Surculi.

quibus

Congruis
locis,coe-
loque ido-
neo, singu-
la expecte-
da.

Flores
quo tēpo-
re legēdi.
Stirpes q̄
florib⁹ de-
coratē ex-
cerpiuntur.

Herbē, ac
fiores, quo
loco siccā-
dā.

Predicto-
rū repōsi-
tio ac per-
duratio.

Rosā quo
pacto sic-
centur.

Herbē qui-
bus locis
reponēdē.

Sēia quā
optima
sint: quan-
do legēda
quomodo
recōdēda,
& quādiu
durent.

quibus oriuntur diuersitatem, non parum conferre. Quippe quod terrenus humor suis proprietatibus saporum, in radicibus infusus, ex locorum proprietate, dissimiles edit fructus, ex climatis inclinatione, solis cursu, ad eius potestatem, ac regionum proprietatem, variæ procreationis causa sunt. hinc fit ut in Syria, atque Arabia, herbæ omnes propè odoratæ sint, ex succorum discrepantia, dispari, immutataque qualitate, ac proportionē, locorum varietate, aquarum virtute, inclinatione Cæli. quum præsertim syluestres ac montanæ stirpes viuacitate, præstantia, atque odore, aquosiores antecedant, veluti syluestres quoque succi acrimonia, ac vehementia satinas, ex Theophrasto, 1. de caus. plant. 19. ex Pli. lib. 19. cap. 12. at in aquiloniis, siccis, frigidisq; ex Theophr. 9. de hist. plant. ultimo, maiore vi existimantur, verum hodie secus fit, nec iniuria, quod medicam materiem ex meridie potius appetunt, nempe & mediocritatem quandam efflagitant, ne nimio aestu exhauriantur, vel immodica humoris copia, ac luxuria, redolentiam, generositatem, ac vigorem perdant: quanquam calidæ & siccæ plantæ, in eiusdem qualitatis aere, præstantiores credantur, nec non similiter de reliquis differendum, vel maritimis, aut sabuletis, lacustribus, fluuiatilibus, paludosis, vel urbanis, vel syluestribus, vel in montibus, apricisque collibus, vel umbrosis, gelidisque locis, vel in planitiæ colligendæ sint, arridente præsertim Cælo, non pluuiis, non nubilosis temporibus, quum iam debitam sunt affecuta proportionem, non deciduis folijs, non emarcescente stipite: nam quæ dulcedine aliqua prædita sunt, ut diu manserint, vermiculis eroduntur: quæ vero acerba, acriatæ sunt, id minus sentiunt, verum rarefacta, exinanitaque viribus tandem hebetantur. Idem modus in floribus seruetur, quum se se rite explicuerint, non quum iam vetustate tabescunt, defluuntque: rosæ tamen etiam non prorsus expansæ asseruantur, capparum etiam flores, aceto, aut muria reconditi: sunt tamen & stirpes nonnullæ, quæ suis ornatæ floribus, in vigore existentes tunc legi postulant, ut minus centhaurium, origanum symphitum, pulegium, thymus, chamedrys, chamæpytis, chamæmelum, quæ verò fruticosa sunt, sicut stæchas, trifolium, polium abrotanum, seriphium absinthium, hyssopum, & alia id genus, semine prægnantia demetuntur: hæc autem omnia in umbra siccanda sunt, procul à locis asperginem redolentibus, paucis quibusdam exceptis, quæ stipitum, crassius humoris vbertate, ac lentore, ut portulaca, acanthus, ac persimilia quedam insolatium perferentia, aliter situ, quam primum tabescentia, prius tamen omni sorde ablata, vel si luto, aut puluere obsitæ sint, ijs aqua elotis: quumque flores facilius expirant, ac euanescent, non in sole, nedum calente loco, sed umbra temperata sæpius reuoluti, magis minusque, pro diuersa ipsarum natura exsiccentur, ne proprio scilicet colore destituantur animaduertentes: quibus enim siccis natiuus color deperit, vis itidem exoluitur, diligenter itaque siccati, ligneis capsulis, nullo situ obductis recondantur ad annum vsque perdurantes, chamæmelo, rosis, atque alijs quibusdam exceptis, vim suam etiam largius extendentibus, Albuchasis decem libras florum recentium ad vnam siccantium reducit, rosasque in suo alabaistro integras, ne se contingant, siccatas, propemodum à calyce decerpit. sicci verò tractus, sicca anni conditio, ad florum, ac aliorum suauem olentiam plurimum conducunt, ventorum atque aquarum proportionē concessa: agrestes præterea cultis plerumque orationes visuntur, ut primæ postremis: quæ autem odoratæ sunt plantæ, flores vel inodoros, vel exigue olentes, & celeriter spirantes frequentius pariunt: at quam mirabili pietura, inexplicabili solertia, multiplici, varioque opere ludat natura, tam vagis, mirificisq; coloribus multifariam insignita, non est quod diffusæ orationis ambitu agam: quum verò oluscula quedam, etiam num viridia, tam ad quotidianos, quam medicos vsus vsurpari consueverint: qualia sunt lactuca, intybus, duplex buglosium, beta, brassica, &c. ut calorifica quedam potestate prædita, adhuc virentia sæpe accipiuntur, retinse quum sint caliditatis, quæ in siccatis promptius elucescit, in quorum albo visuntur cruce, nasturcium, mentha, calaminthes, sampsucus, satureia, atque alia non pauca. siccata igitur herbæ, non in fasciculos congestæ, non chartis semiolutæ, non raris lintheis exceptæ trabibus, concameratisque fornicibus appendendæ sunt: ne muscarum sordibus, araneorum telis, puluere, vento, calore obiectæ insidente spurcitie omnino exoluantur, atque exsiccato peculiari humore tabescant pedibusque attritæ, vel sæpe in officinarum angulis bimestri spatio, pro scelus mucidæ effectæ marcescant. arculis itaque tiliaceis, vel sacculis coriaceis stropho rite obturata asseruentur: horum enim ratione medicamenta aut valent viribus, aut euamido, nulloque munere funguntur. Fructus autem, surculi, & germina, vegeta, multa; vna esse debent, cum his quæ fructibus adhærebunt. Semina eligenda sunt altitia, & præcellentia, quæ perinde atque radices ob extensionem cognoscuntur: nec minus in his demetendis elaborandum, tam quæ siliquis, ossibus, vasculis, corniculis, aut capitibus includuntur, quam quæ nuda proueniunt, aut quibus vis inuolueris, aut quarundam fructuum medulla obsesta, ex fructibus videlicet summe maturis, ubi siccari cœperint, priusquam defluant, ex stirpibus iam siccis, nec amplius virentibus, qui sanè in sole suspendendi potissimum ex cucurbitæ, cucumeris, & huius generis fructibus, ut eorum omnis caro exsicceetur. exempta autem huiusmodi semina, & à glutino lota, aliquantisper soli exponenda sunt, & ad annum vsq; vixq; ulterius perdurant, rancorem non sentientia, nec ideo ad trituræ commoditatem diu soli committantur ne exueta & euanida fiant, nam inter ea quæ fortissima constant, ex Theophrasto, 7. de hist. plant. cap. 6. nullum vltra quadrimatum durare potest, ita scilicet, ut ad sementem adhuc vtile sit, sed bima sanè meliora, trima nihil ferè deteriora, quadrima iam deteriora, verum ad vsim cibarium diutius permanent, quanquam inualidius alant necesse sit, ut quæ partim respirarint, partim læsa à bestiis sint, interius maxime: nascuntur

nascentur. n. in omnibus etiam acerbis, atque acerbis: ceterum vel humore exhausta, amara, & ideo ad usum deteriora, at 8. de histor. plant. cap. 11. ita dicitur: ad exortum, vniuersamque sementem semen anniculum optimum putatur, bimum deterius, & trimum: quod autem ultra acceperis, sterile ferme est, quanquam ad usum cibarium idoneum constet. Quare, quot annis innouare satius crediderim, & charta, aut membranis, apte involuere. Fructus autem rei medicæ competentes, quum maturitatem senserint, ex arbore decerpendi sunt, præter astringentia quedam, quæ immatura efficaciora perhibentur, in quorum repositione cauendum, ne post exsiccationem humido in loco relicta, mucescant: quedam autem, ut medica mala, hordei, aut milij aceruo sepeliuntur, alia palea instrata, quedam appensa, fructuum verò cortices, non secus, ac radices siccandi, atque reponendi, succos & lacrymas eligere conuenit, non vetustas, non elanguescentes, & euandidas, non aliena qualitatum suarum conditione, sic ut gustus iudicium subeuntes, nihil respiciant. de his autem succis, cap. de absinthio, ac proprio; de succis medicatis nonnihil disertum est. herbarum verò succus, & foliorum, ex Dioscoride, elici debet, germinantibus primum cauliculis: attamen seruata tanti viri pace quum eo tempore, cruda ac illaborata humiditate turgeant, nimioque humore prægnantes infantie comparentur: ex adultis potius, iam tum vigentibus, nondum lignosis, aut tabescentibus exprimendos esse putauerim. Lac, & lacryma, excipiuntur inciso per siummum adolescentie, vigorem caule, post quarum concretionem, adeo siccari ibidem non permittenda: ut digitis atterantur in puluere, hæcque duo, ut gummi, ac resina, triennio ut plurimum vigent, postea tabem persentiunt: gummi verò genera non prius decerpantur, quam concreta, ac conglobata suis stirpitibus, idoneam maturitatem assecuta sint: resina tamen igne sapius sibi concrementum asciscunt. Quæ verò animalium sunt partes: non ex strigosis, at ex adultis, bene habitis, & sanis, nullo morbi genere emortuis accipiuntur: hoc vnum præ oculis semper habentes, vegeta exilibus, graui debilibus, compacta flaccidis, tempore non consumpta, cito absinthio, potiora iudicari, veluti ex Galeno 1. de compo. med. secundum loc. cap. 2. idque non solum in sumendis, & ad mouendis, ut oleis, unguentis, &c. perpetuo seruandū, verum quoque in his: tam quæ in farinam leuigata, modo conuenienti humore subacta, aut plana, aut in circuli formam, aut exiles globulos coguntur, atque ut rerum series pro magnitudine paucis perstringatur, tam in liquandis, quam dissoluendis, trititando, vrendo, lauando, extinguendo, in omni coctura denique ac forma, non mediocris adhibenda est diligentia, quoniam alia facilius terantur, quedam promptius dissoluantur, alia vtriusque patiantur, nonnulla humorem quempiam exigant, secus multa citra eum mollescant, & soluantur: in quibus vitandum, ne humore natiuo absinthio, nimium exarescant, & quauis duo etiam causarum salubrium materias præcipue comprehendant, magni sane momenti in multis morbis educenda scilicet, & facienda, absque his probe paratis, omnia pessime eunt, ut qui medendi viâ, ac rationem percallent, de his iudicium ferent, quibus tuto non ea tantum usurpare, sed istorum exemplo alia condere. Medicamentum autem quid sit, & quo a nutrimento differat, vide ex Galeo 1. simplic. & 3. de temperam. Compositorum igitur quedam liquida, aut mollia, quedam solida, aut dura componuntur, ut confectioes vocantur, & si id perpetuo non seruetur; quedam aqua simpliciter incoquantur, alia vino, melle, saccharo, sapa, sirupo ex succo cotoneorum, myxa cognomen to: hæc autem mollibus conuenire aiunt, saccharum etiam, penidia, mammam, duriusculis at quia contingit, saccharum, mel, & prædicta quedam, aut omnia, multa electaria ingredi: hinc dubitare cœperunt Pharmacopola, cum his ne tantundem mellis accipiendū sit, ac si illa non inderentur: quum sepe reperiatur limitata sacchari mensura, mellis verò non: cui ambiguitati hoc modo satisfacimus. Si saccharum præscriptum non nunc reueretur, Electarium omne, tritis omnibus dum in vnitatem coeant, melle curiose spumato, & tepido, excipi debet, ut antiquiorum alia ferè omnia, quod raro saccharo vsi sint, tum quia mel optimum sibi talem vendicat naturam, ut sua commixtione diutius ea inoffensa seruet, magis terget, maiori quam saccharum dulcedine puluerum amarorem magis temperat, ingrata gustui suauiora reddit: ad cuius libram misceri debent uncias iii. specierum, nisi aliter præcipiatur, nunc in tenuissimum pollinem, nunc crassiusculum reductarum: quæ enim purgatoria sunt, & status dissipantia, præter colocynthidem, crassius, deobstruentia autem curiosius terenda sunt; ut ex Galeno quarto, de tuenda sanitate capite septimo: Mes. autem tres trituvandi scopos proponit, nam crassa multum, tenuia, parum mediocria, medio quodam modo conteri postulant, prius radicibus comminutis, secundo seminibus adiectis, postea his confractis, herbis concisis apposis: singula autem per se, quoniam nonnulla parum, aliqua minus, quedam conteri non postulant, ut gummi, & succulenta, quæ melius idoneo aliquo liquore dissoluantur, post vero ponderanda, non ante, hocque sit ut diamoscho, quod Mes. docet excipere mellis crudo quadruplo, his non estimatis, si quæ insint, cribratu difficilia, ut amygdala, dactyli, gummi, &c. Si vero cum melle ex præmissis aliqua, aut omnia ab authoribus videantur, tunc mellis quantitas minuatur, mixtis saccharo, melle aereo, penidijs, & syrupo cum melle, & ad huius massæ libram, puluerum uncias tribus immisis, hæc verò in lege facessant Mantuani, aspera antidota nullo cultu elaborantes: hicque sit Canon vniuersalis tam in electarijs purgantibus, quam non, hiera Galeni excepta, omnibusque alijs, quorum aloë est basis purgatoria, quibus mel quantum species, miscendum contendit Albuhasis, ut potè ad libram mellis dimidiam, puluerum pariter libræ mediam: qua de re cap. proprio, arcanum tametsi pharmacopæis gratissimum non præteribo, quo videlicet sex, octo, & plures puluerum uncias, vnica sacchari libr. in morculos excipiat. pulueres saccharo in pila diligenter admisceant, addant postea aquam, cui tragacanthæ nonnihil præmaccra-

Fructus
quo statu
colligendi,
& quomodo
reponendi.
Cortices
quæ lege
exsiccati,
atque ser-
uandi.
Succi quo
tempore ex
primendi;
præter Dios-
coridem.
Lac, lacry-
me, gummi,
resina quæ
depe-
stenda, &
quid vim
suam tue-
antur.
Animalium
partes qua-
les eligen-
da.

Composita
râ dura, q̃
mollia ex
quibus fiat.

Dubii so-
lutio.

Pro libr.
mellis vn.
iii. pulue-
rum.

Mellis spe-
cierū, quā
paritas in
Hiera.

tum

Mollia an-
tidora cur-
salubriora
Medicami-
nū coctio
estate ac
hyeme
qualis.
Modus in
morulis.

Pharma-
copolarū
lapis.
Vasa ad
medicina-
rum tute-
lā idonea.
Quæ vasa
ad usum
dicos cō-
modent.

Cribra
qualia.

tum fuerit, in placentam citra ignem redacta, incisa, valde calenti hypocaufto siccare permittit. sunt qui in omnibus opium accipientibus, opiata vocant, mellis libram, puluerum vncias quatuor iniiciant: alia autē antidota, si languentium gustui blandiri magis ardeat, fiant ex sesquiuncia specierum, plus, aut minus: quanto autem minuentur pulueres, tanto inualidiora erunt, quum vis omnis ex eis pendeat, & a dulcium istorum copia obrundatur: possunt etiam fieri ex libra vna sacchari, ad syruporiam formam decocti, vel (ut dicitur) syrupizati, post inmissa vncia vna specierum, aut dimidia, pro egrotantium voluptate: mollia autem electaria siccis præstantiora sunt; quia aromatum plus habent, melius feruent, ægrius expirant, ac promptius in corpus distribuuntur. Aestate autem saccharata, & solida minus coquenda, syrups autem nec non inlepi, liquidæ electaria magis, Hyeme contra ad exquisitam consistentiam tamen, quia sic suam vim tueri, ac seruare possunt: parantur etiam aliquot fructus fugaces, aut iam cocti, aut in salgama, plana redacti, ex melle tamisper excocti, dum iustum crassamentum obtineant, in formas deinde coacti, quæ quandam bellariorum imaginem exhibeant. Fiant etiam ex saccharo, in quopiam ad rem propositam opportuno liquore dissoluta, ac ad crassitatem cocto tabellæ, & morsuli: in quibus ut in alijs, omni diligentia cauendum est, ne aromata prædictis liquoribus effervescentibus, aut plus iusto calentibus permisceantur: hinc enim fit ut purgatorie placentæ, interdum his iustis, nihil expurgent, vel ipsæ male cōmixtis, immodicè subducant. Aduertendum etiam, quod auari quidam rhopole puluerum pretiosorum minus imponunt antidotis cardiacis, mel vero argent, adeo sunt palustri hoc cœno immersi, omnia tamen quum sint, vno & eodem pondere medico pendenda: præterea vasis vitreis, argenteis puris, vel aureis, aut corneis lapideisue, hisq; vitreatis seruanda sunt antidota singula, non autem stanneis, aut plumbeis, ex Galeno I. de antidotis cap. 8. & si ea sit myropolarum incuria, ut Theriacen, pretiosaque antidota, plumbeis vasis seruare perperam assueuerint, adipēs autem & medullas, stagnēis vasis recondit Dioscorides, ut ocularia medicamenta æneis, nec quoque paruifaciendum, decocta, & ad vsus medicos reliqua, æneis vasis baud incoquenda, quia sic virus quoddam concipiunt, tetra & gustui horribilia redduntur, præsertim si acetum incoquendum est, æruginosum aliquid contrahens, & erodens: non ab re igitur, vel lapidea, aut ærea, sepe stanno delimita, accipienda; Denique diligenter obseruandum, ne coquendo, ex superioribus contabulamentis animalia decendant, exigua quidem, sed quæ non modicam perniciem moliantur, ut scurpiones, aranei, ideo vel subdiali loco, vel habita animaduersione, coctio peragenda est, igne carbonum molli, & non fumante. quis enim vsus ex fumo expectandus? ne etiā muscæ, aut formicæ dedecori sint, euitantes, postea clausis, & probe operculatis vasis recondenda: ne virulentum aliquod reptile, aut insectum, ingredi possit id vnum quoque memoriæ mandantes: omnium rerum corruptelam, aut alieni cuiuspiam miscella, vel proprii inopia, vel repositionis negligentia prouenire; propterea opercula pro necessitate aptentur, ne aromata puluerata euanescent, transpirent, aut quoquo modo euolent. Cribra etiam pro rerum varietate multiplicita deligantur, ne pusilla semina, aut alia quæpiam male comminuta, in seijs pharmacopæis excutiantur, & transeant nisi angustissimum sit incerniculum: quum alia, linthea magis minusque rara, aut densa requirant. Vltimo officinæ situm licet animaduerrere, quum ex Vitruuio primo Architecturæ cap. 2. etiam & granaria quæ ad Solis cursum spectant, bonitatem cito mutent, obsoniaque & poma, quæ non in ea cæli parte ponuntur, quæ est auersa à Solis cursu, non diu seruantur: namque Sol quibus locis mediocriter profundit vapores, in his conseruat corpora temperata, quæq; proxime currendo deflagrat, eripit, exugendo temperaturam humoris: quum ex eodem lib. 6. cap. 9. ratio redditur, quod cætera regiones procreant cuculiones, & reliquas bestiolas, quæ ut frumentis, ita his possunt nocere. attamen in Illustribus opidis, & præclaris quibusq; Urbibus: ubi frequentes admodum, contiguaeque ædes, ideo acri æque opportuno obuie Tabernæ esse non possunt, liberiores saltem, apertæ, ac soli peruiæ, modo ab eius radio absint composita, perlatiles inquam, a latrinis minus feligantur, a rheumaticis, asperginosis, mucosisque parietibus, longissime distent.

APOLLI-